

Årsplan 2020/2021

Espira Tau barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	5
Barns medvirkning	18
Samarbeid med foreldrene	20
Overganger	22
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	23
Barnehagens fagområder	28
Vedlegg	31

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.3.2020 av 104 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Espira Tau er en barnehage med fem avdelinger. Den ligger på Kvednaneset, en perle som gir lett tilgang til unike naturomgivelser med skog, fjell og sjø.

Vi har full kost og fokus på sunn mat. Vi setter opp sammensatte varmmat menyer som rullerer over 4 uker, slik at vi sikrer et variert og sunt tilbud. Alle våre måltider skal inneholde noe frukt eller grønt. Vi er så heldige at vi har eget forskningsutstyr, levert av Forskerfabrikken. Dette brukes flittig både inne i barnehagen, samt pakkes med på tur gjennom hele året. Vi har stort fokus på utemiljø og nytter naturen til å gi barna rike naturopplevelser med alt av dyre- og planteliv som viser seg gjennom årets fire årstider. I skog og fjell får barna være kroppslige utforskere og oppleve daglig mestring. Mølleparken, skogen og strendene på Kvednaneset er flittig i bruk på våre turdager. Våren 2019 var vi så heldige å få vår egen ballbinge på uteområdet. Den brukes flittig til alt av ballspill, regelleker og ellers mye fart og moro.

Inne på avdelingene har barna tilgang til ulikt materiell som inspirerer til kreative og sanselige opplevelser.

Barna er fordelt på to etasjer, småbarnsavdelinger i 1. etg og storbarnsavdelingene holder til i 2. etg.

Krabbane	Blekkspruten	Sjøhesten	Sjøstjerna	Krepsen
0-3 år	0-3 år	3-5 år	3-5 år	Skolespirene

Faktaboks
• Åpningstid: 06.30-17.00 • Åpent 12 mnd i året • Fullkostilbud • Skolespirer, eget opplegg for de eldste barna • Forskerfabrikken • Spireportalen • Stort uteområde med blant annet egen ballbinge og gapahuk • Flotte turområder, med skog, sjø og strand i umiddelbar nærhet • Facebook side

- Resultat foreldreundersøkelser
- SOS-barnebyer
- Spesialrom
- Vikarierende styrer – Lena Svalestad Veland
 - Mobilnr.: 920 44 007/46 74 53 18
 - [Mail: lena.svalestad.veland@espira.no](mailto:lena.svalestad.veland@espira.no)

•

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis	
Barn og barndom	Vi skal bidra til å ivareta barndommens egenverdi gjennom å: • Gi rom for lek • Gi barna felles positive opplevelser • La barna få oppleve at de har medbestemmelse • Bidra til at barna får et positivt forhold til seg selv og troen på egne evner. • Bidra til at barna får erfaringer med empati, og utvikler egen empati. • Møte barna med anerkjennelse, respekt og tillit • Være aktive deltakere i lek • Jobbe med tema ut fra barnas interesser • Bruke smågrupper som metode for å sikre at alle barn blir sett og får tilstrekkelig støtte i leken
Demokrati	• Vi skal møte barna med anerkjennelse, respekt og tillit • Vi legger til rette for at barna får mulighet til å oppleve tilhørighet til fellesskapet i barnehagen • La barna få oppleve demokrati, ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold utfra egne interesser og forutsetninger. • Gi barna muligheter til å få lov til å påvirke hverdagen gjennom demokratiske valg, eks valg av aktiviteter, måltid og turmål. • Gi barna erfaringer med å finne felles løsninger • Vi deltar på lokale arrangementer i nærmiljøet
Mangfold og gjensidig respekt	• Møter barna med anerkjennelse og respekt • Legge til rette for åpne møter mellom ulike tradisjoner, og det enkelte barns og deres foreldres integritet skal respekteres • Skape felles opplevelser uavhengig av religion, kjønn, kulturell tilhørighet, ulike familieformer eller alder • Markering av Samefolkets dag • Markere FN dagen

<u>Likestilling og likeverd:</u>	• Vi skal være bevisst vår rolle som rollemodell for barn og foreldre • Vi skal gi alle like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i felleskap i alle aktiviteter i barnehagen • Vi jobber aktivt for å motvirke alle former for diskriminering • Vi skal være sensitive ovenfor barnas behov og kroppslige uttrykk • Barna skal får være med på å ta demokratiske valg, og medvirker aktivt i hvordan innholdet i barnehagen skal være • Eksempler på identitetsbekreftelse kan være å: - Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål. - Bruke relevant litteratur og samtale om ulike og unike familiesammensetninger. - Samtale med barna om religiøse og kulturelle uttrykk. - Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert.
Bærekraftig utvikling	• Ha rutiner for daglige og ukentlige miljøarbeid, der barna er aktive deltakere • Være gode miljøbevisste rollemodeller. • Gi barna erfaringer med og kunnskap om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjon. • Legge til rette for bruk av naturmateriell og gjenbruk i formingsarbeid • Følge opp og gjennomføre miljøuka, under kommunens felles ryddeaksjon i mai måned • Gi barna mulighet til å iakttå og lære om dyr, fisk, fugler, insekter og planter • Utedag og turdager • Gi barna naturopplevelser i alle årstider og bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen • Ta barna med på planting hver vår, i vår "lille kjøkkenhage" og følge prosessen gjennom vår, sommer og høst • La barna få kjennskap til miljømerker på ulike produkter Miljøfremmende handlinger: -Vi holder uteområdet og skogen vår ryddig -Vi dyrker, planter og høster i egen hage -Vi tilegner oss kunnskap og har fokus på gjenbruk av ulike materialer og klær -Vi tilegner oss kunnskap om filosofiske betraktninger og naturens livssyklus, gjennom temaarbeid i smågrupper, samlinger og felles opplevelser ute på tur

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst

forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

BARNEHAGENS SAMARBEIDSPARTNERE:

- Familiens hus
- Helsestasjon
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste/PPT
- Andre barnehager i kommunen
- Styrket barnehagetilbud
- Strand videregående skole
- Barnevernet - I samarbeid med barnevernet i Strand kommune gjennomføres «Jeg vil vite», hvor det samtales rundt ulike former for omsorgssvikt sammen med barna, samt at de voksne blir mer kompetente på temaet.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende
• Hjelp barna med løsninger i konflikter • Dele i smågrupper • Gi tid og rom for at barna skal få utforske omgivelsene kroppslig • Legge til rette for at barna skal få oppleve motorisk mestring • Bli kjent med egen kropp • Støtte barna på vei til mestring og hjelpe dem til gradvis å regulere sine egne følelser • Vi ønsker å la dem kjenne på følelsen av at det kiler i magen, fremfor å overbeskytte dem. • Gi barna mulighet til fysisk og risikofylt lek, som bidrar til smidige og koordinerte kropper som reagerer og handler raskt og riktig. Noe som igjen kan forebygge uhell og skader. • Vi har en dagsrytme som legger til rette for ro og hvile. De barna som har behov for å sove får anledning til det. Barn som ikke har behov for ekstra søvn sikres også ro gjennom rolige aktiviteter som for eksempel lesetund, rolig musikk og tegning • Legge til rette for aktiviteter hvor en trener på spesifikke ferdigheter. • Vi følger Helsedirektoratets Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen • Tilby sunn og variert mat • Gi rom for tankeprosesser på barnas egne premisser • Personalet skal være sensitive og vise respekt for barnas førstegangssopplevelser • Gi barna tid og rom til å til å sanse og uttrykke seg • Legger til rette for barns medskapning • Rutiner for å forebygge krenkelser, mobbing, vold og overgrep • Jenter og gutter skal få like muligheter, variasjon i aktiviteter

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg

- Vi er gode rollemodeller for utøving av god omsorg.
- Besøksdag for nye barn for å bli kjent og skape trygge rammer for oppstart/tilvenning.
- Besøksdag på tvers av avdelinger ved bytte fra liten til stor avdeling.
- For at barna skal knytte seg til hverandre legger vi til rette for felles opplevelser i små grupper, som for eksempel samling, lek, turer og måltid

Foreldre og barn kan forvente å møte omsorgsfulle og sensitive ansatte som:

- Er tilstedeværende
- Er tilgjengelig fysisk og emosjonelt
- Er lyttende og observante
- Ser og bemerker barns utfordringer
- Gir barna rask respons og bekrefter både negative og positive følelser
- Anerkjenner barnas følelser
- Har kjennskap til det enkelte barn
- Er ærlige
- Er fleksible
- Er kontinuerlig opptatt av barnas velvære og gir dem den trøsten og hjelpen det søker

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek

- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek

- Vi bruker prosjekt/tema som arbeidsmetode, for å gi barna felles erfaring og referanser
- Vi legger til rette for ulike typer lek og læring gjennom å organisere rom, tid og lekemateriell
- Vi har fokus på å utvikle estetisk inspirerende lekekroker
- Vi legger opp dagsrytmen slik at barna får tid og mulighet til ulike aktiviteter og kjennskap til forskjellig lekemateriell
- Rommet skal innby til lek, læring og kreativitet, og materiale/utstyr/leker skal være tilgjengelige for alle barna
- Vi vil skape rom som er fleksible i bruk
- Rommet skal stimulere sansene våre
- Vi fremmer et inkluderende miljø gjennom å ha et aktivt og tydelig personale, som er opptatt av å skape vennskap gjennom lek på barnas premisser
- De ansatte er viktige rollemodeller og bidrar til barns tilegnelse av sosiale ferdigheter
- Ved bruk av observasjon og dokumentasjon vil personalet jevnlig diskutere lekens muligheter, og den ansattes rolle i leken.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler

- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme dannning
• Vi skal ha fokus på positive handlinger, og fremheve ønsket adferd • Vi skal se det enkelte barn, og være tett på for å observere og være støttende dersom det er nødvendig • I ukerytmen er det lagt opp til en veksling mellom aktiviteter i større og mindre grupper • Vi har fokus på å løfte frem ulikheter som en styrke. Alle har en verdi i seg selv, og er en stor betydning for fellesskapet • Vi har et nært samarbeid med familiene for å kunne løfte frem mangfold og kultur • Gjennom samtaler og undring bidrar vi også til barnas forståelse av seg selv og egne følelser • Løfte frem ulikheter som en styrke • Sammen med barna skal vi sette ord på opplevelser og handlinger, dette for å bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet • Vi tilrettelegger for at barna skal få løse oppgaver og konflikter. Dette bidrar til å utvikle kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse • Personalet støtter barna i å finne løsninger sammen • Vi til rette for at barna skal få delta i beslutningsprosesser og medvirke til barnehagens innhold

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring

- Vi jobber ut ifra tema og prosjekter, hvor fokuset er barnas iboende kraft til å utforske, oppleve og erfare med hele seg. Dette skaper naturlig progresjon både i forhold til barnehagens innhold, og utvikling og læring hos det enkelte barnet.
- Være oppmerksomme på de enkelte barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.
- Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold.
- Lytte til og gjøre seg kjent med det enkelte barns interesser, forutsetninger og mestring for å tilpasse aktiviteter.
- Støtte barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- Være nysgjerrige og undrende i møte med, og sammen med barna, over ulike fenomener og opplevelser.
- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- Sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsoppgaver.
- Personalet arbeider systematisk med å utvikle barnas sosiale kompetanse, gjennom ulike verktøy (eks. Samtalebilder og Kari Pape sitt opplegg "Du og jeg og vi to"), som forebygger diskriminering og mobbing
- Personalet stiller åpne spørsmål
- Vi bruker pedagogisk dokumentasjon sammen med barna for å skape forståelse og mening.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap

- Deler gruppa i mindre grupper. Med dette oppnår vi bedre kontakt mellom barna, de stille og rolige barna har lettere for å uttrykke seg og være mer avslappet i leken, og det er helhetlig mer ro til å leke
- Observasjon over hvem som har ett bra utgangspunkt for et godt vennskap og fellesskap
- Observasjon og kartlegging over hvem som eventuelt ikke har noen å leke sammen med, og sette inn tiltak for hva en kan gjøre for å hjelpe barnet
- Tilstedeværende voksne som veileder i her-og-nåsituasjoner
- Dramatisering av hverdagssituasjoner som barna kan gjenkjenne seg i
- Anerkjenne og ta barnas følelsesaspekter på alvor

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling

- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk

• Bruke systematisk observasjon for å kartlegge barns språkutvikling. • Sette inn tiltak der språkutviklingen er sein. • Legger til rette for smågrupper med språkstimulering. Gjennom samtale, dialogisk lesing, bruk av snakkepakken, grep om begreper, digitale verktøy for språkstimulering • Vi bruker bøker, rim og regler, fortellinger og sanger aktivt sammen med barna • Vi leser bøker på begge målformer; bokmål og nynorsk • Støttende språkstrategier i hverdagssamtaler • Bevisste voksne som bruker språket i samtale med barna. • Dagsplan med bilder over hva vi skal gjøre til enhver tid • Begrepslæring i hverdagssituasjoner; måltid, påkledning, lek mm. • Lese bøker – vi jobber med Språkløyper, en nasjonal strategi for språk, lesing og skriving. • BRAVO-leken – et pedagogisk verktøy.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning

- Barna skal medvirke til barnehagens innhold, gjennom at barnas interesser blir tatt på alvor
- Vi bruker hverdagssituasjonene for å sikre barns medvirkning
- Vi involverer foreldre, ved å informere og gi uttrykk for at det er ønskelig at foreldre medvirker
- Får medvirke i planlegging og evaluering av felles arrangement i barnehagen.
- Lytte til og gjøre seg kjent med barns kroppslige og språklige uttrykk
- Se verdien av de uformelle læringssituasjonene i hverdagen
- Være åpne for barns innspill og spontanitet
- Støtte og oppmuntre barn til å aktivt gi uttrykk for sine tanker og meninger
- Være aktive deltakere i lek og følge barnas spor
- Veilede og støtte barn i å finne løsninger på ulike problemstillinger
- Ta i bruk kunnskap og erfaringer fra Espira Blikk i det daglige arbeid
- Barna får velge hvem de vil leke sammen med
- Temaene våre tar utgangspunkt i barnas interesser. Barna får være med å bestemme innhold og utvikling i prosjektet
- Barna får være med å bestemme innhold i samlinger: sanger, eventyr og aktiviteter
- Barna får være med å bestemme dagsrytmen, der det er mulig
- Barna bestemmer selv når de er ferdige å spise, hva de vil spise, når de må på do, når de er kalde/varme (påkledning på stor avdeling)
- Barna er med på demokratiske valg, der man må ta en avgjørelse på vegne av en hel gruppe
- Barna får velge hva og hvordan man vil utføre en oppgave, ut ifra rammer den voksne har gitt
- Barna er med på å finne løsninger på hverdagslige utfordringer og problemstillinger
- Smågrupper, hvor vi sikrer barnas egenart og deres interesser kommer frem
- De yngste barna har ikke alltid språk, men da er det opp til oss voksne å tolke deres signaler i form av lyder og kroppsspråk

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage

- Møte foreldrene med åpenhet, innsikt og forståelse gjennom den daglige kontakten
- Etter 6- 8 uker skal det utføres en begynnersamtale om oppstarten (frivillig)
- Alle barna skal bli møtt med et smil, god morgen og barnets navn når det kommer om morgenen. Det skal være rom for å motta eventuelle beskjeder fra foresatte
- Brukerundersøkelser i regi av Espira, samt Utdanningsdirektoratets årlige foreldreundersøkelse
- Foreldresamtale på nyåret, ellers ved behov
- Foreldrene får månedsbrev hver måned med mål for kommende måned og en evaluering om måneden som har vært
- Arrangere sammenkomster for barnehagen og foresatte som oppsatt i årshjul
- Møte de enkelte foreldrene med respekt
- Være imøtekommende overfor alle foreldre
- Informere i hente- og leveringssituasjoner, samt telefon dersom det er nødvendig
- Ta foreldrenes innspill på alvor
- Så langt som mulig å tilpasse virksomhetens innhold og arbeidsform i forhold til de forventningene foreldrene har både som enkeltpersoner og som gruppe
- Gi informasjon om foreldres innflytelsesmuligheter gjennom samarbeid med SU
- Årlig foreldremøte på høsten
- Fortløpende informasjon om hvordan barnet har det i hente- og leveringssituasjoner,
- Vi bruker Spireportalen, hvor vi legger ut bilder/opplevelser fra barnehagedagen

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser
• Planlegge det pedagogiske innholdet i barnehagen • Planlegge ut fra kunnskap om enkeltbarn og barnegruppa • Bruke observasjon som grunnlag for planlegging • Basere planleggingen på dokumentasjon, refleksjon og systematisk vurdering • Basere planleggingen på samtaler med barn og foreldre, og følge opp barnas interesser • Personalet har avsatt planleggingstid ut fra tildelte oppgaver • Fem planleggingsdager i året • Personalmøter en gang pr. mnd på kveldstid • Pedagogmøter og avdelingsmøter en gang pr uke (dagtid) • Personalet har utviklingssamtaler med nærmeste leder annenhver måned

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis

- Gjennom egne observasjoner og vurderinger
- På møter; gruppemøter, ledermøter og personalmøter, samt planleggingsdager
- Gjennom samtaler med barna i barnehagen
- På bakgrunn av tilbakemeldinger fra foreldre og tilbakemeldinger på Espira Blikk observasjoner gjort både innenfra og utenfra
- Personalet må bruke denne kunnskapen i vurderingsarbeidet, og gjennom felles refleksjon lære av egen praksis og bidra til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet
- Gjennom arbeid med Espira BLIKK utvikler vi en felles vurderings- og tilbakemeldingskultur
- Vi skal bruke progresjonsplanen og Espira Blikks kjennetegn på kvalitet når vi vurderer arbeidet vårt

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

- Sørge for gode planer over det enkelte barns behov for tilrettelegging og støtte i samarbeid med aktuelle samarbeidsinstanser og foreldre
- Tett samarbeid med foresatte
- Kartleggingsverktøyene «Alle med» og «Tras»
- Dagstavler
- Smågrupper
- Språkgrupper
- Samarbeid med kommunen om spesialpedagogisk hjelp
- Observasjon og vurdering underveis slik at en hele tiden tilpasser barnets utvikling og behov.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen

- For de yngste barna i barnehagen er trygghet og tillit det som vektlegges høyest. En trygg tilknytning er viktig, og alle i personalet har kjennskap til tilknytningsteori
- Tilstedeværende voksne som ser barnas behov og støtter dem relasjoner i til andre
- Vi har fokus på at barna skal ha plass til å boltre seg, både inne og ute, da vi vet at de bruker hele kroppen for både sansing og kommunikasjon
- Fast dagsrytme med kjente rutiner
- Mye fokus på språk og språkutvikling
- Vi har tilrettelagte samlinger på deres nivå, og mye fokus på å bruke konkrete
- Vi er ofte på tur, da til korte turer i nærområdet, som er tilpasset alderen, og utvider etterhvert som barna utvikler seg.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen

- Fokus på tilstedeværende voksne for barna slik at de kan utvikle sin lek i trygge rammer
- Personalet tilrettelegger for lek i smågrupper for at barna enklere skal skape og opprettholde gode relasjoner og vennskap
- Personalet er tilstede og veileder barna til å bli selvstendige i konfliktsituasjoner

- Vi er mye på tur, og legger opp turen til at barna skal beherske dette på en god måte, og sitte igjen med en positiv opplevelse av å være ute i naturen
- Rolleleken blir mer fremtredende, og personalet skal være delaktige og veilede barna i å planlegge og tilføre nye elementer i leken
- Fokus på språkutvikling, sette ord på følelser og andre opplevelser. Spennende samlingsstunder med konkrete knyttet til tema. Bøker er lett tilgjengelig
- Selvstendighetstrening som å kle på seg selv, gå på toalettet selv o.l.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen

- Skolespirene går på egen avdeling (Krepsen).
- Ekstra fokus på sosial kompetanse
- Personalet er til stede og veileder barna til å bli selvstendige i konfliktsituasjoner
- Personalet tilrettelegger for lek i smågrupper for at barna enklere skal skape og opprettholde gode relasjoner og vennskap
- Fokus på selvstendighet i hverdagssituasjoner, f.eks. smøre egen matpakke til å ha med på tur, mestre toalettbesøk på egenhånd, mestre påkledning m.m.
- Vi går en del på tur, og har blant annet fokus på trafikkregler og naturopplevelser
- Skolespirene har minimum 6 timer skolespireaktiviteter hver uke

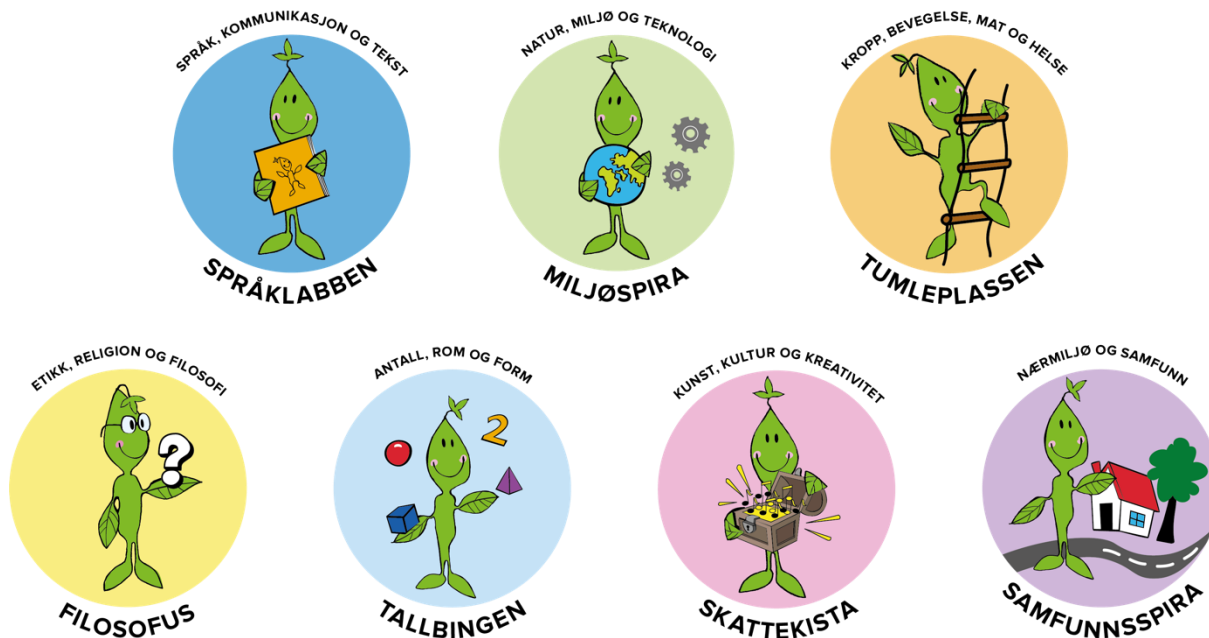

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

Vi skal fordype oss i prosjektarbeid som metode og gjennom ulike prosjektarbeid skal vi sikre gode prosesser for store og små i Espira Tau.

«Prosjektarbeid er knyttet til et arbeid med et tema eller et fenomen der hensikten er å skape en arena for utforskning, fordypning og forståelse. I prosjektarbeid har barns

nysgjerrighet og medvirkning en sentral plass, og barns lyst til å undersøke og utforske skal ha betydning for våre pedagogiske valg».

Pedagogisk dokumentasjon har en sterk forbindelse til prosjektarbeid og er et område vi i Espira Tau ønsker å utvikle oss på. Pedagogisk dokumentasjon er en undersøkende pedagogisk tenkemåte og praksis som skal gjennomsyre hele barnehagen. Den baserer seg på en holdning om at læring skjer når barnet er aktivt, og når det får mulighet til å undersøke, utvide og fordype seg i det som virker spennende og interessant.

Gjennom vår pedagogiske kalender sikrer vi en god plan over det pedagogiske arbeidet rundt fagområdene og satsningsområdene våre. Vi skal i løpet av året ha tre fellestema på huset som knyttes opp mot våre satsningsområder som for barnehageåret; 2020/2021 er:

Felles satsningsområder i Espira:

- **Realfag:**

Å jobbe med realfag i barnehagen er mye mer enn å telle og måle. Det handler om å oppdage realfagenes magiske verden gjennom blant annet utforsking, eksperimentering, undring og oppdagelser.

- **Bevegelse:**

Bevegelse er gøy! Et av våre tre satsingsområder er bevegelse. Satsingsområdet innbefatter både fysisk aktivitet og arbeid med mat og måltid. Alle Espira-barnehager jobber med dette på varierte måter, men noe er også felles for alle barnehagene våre.

- **Språk:**

Vi jobber allsidig med språkstimulering. Det å kunne kommunisere er grunnleggende for mennesker, og selvsagt også for barn i barnehagealder. Dersom barnet strever med kommunikasjon, strever det også ofte i vennskap. Det strever med sosialt samspill med andre, og med å forstå informasjon og beskjeder. Språk har en stor innvirkning på barns livsmestring i barnehagealder.

Felles med alle barnehagene i Strand kommune er vi så heldige å få delta i Utdanningsdirektoratets tilbud dette barnehageåret: Inkluderende barnehagemiljø

Litt om tilbudet:

Tilbudet er for barnehager og skoler som ønsker å jobbe med trygge og gode barnehage- og skolemiljø. De som deltar er med på felles nasjonale og fylkesvise samlinger, utviklingsarbeid på egen arbeidsplass, lærende nettverk og får støtte til en lokal ressursperson.

I følge [rammeplanen](#) skal barnehagen fremme et inkluderende og stimulerende miljø hvor alle barn skal oppleve å bli sett og kan delta i lek. Miljøet skal støtte opp om lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Kompetanseutviklingsarbeidet vil ta utgangspunkt i fem kjernekomponenter:

- Temaforståelse
- Avdekking
- Tiltak og forebygging
- Risikogrupper
- Innovasjon, kapasitetsbygging og ledelse

Sammen jobber vi for et trygt og godt barnehagemiljø i Strand kommune - dette blir spennende og lærerikt.

Satsingsområdene sammen med fagområdene ligger til grunn for alle planer, og sammen med vår progresjonsplan sikrer vi et godt og pedagogisk innhold i barnas barnehagehverdag hos oss. Vårt mål er å bidra til å gi **ALLE** barn i **Espira Tau** en **FANTASTISK** start på livet!

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekomende.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.

- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

Pedagogisk kalender 2020/2021

Espira Tau

I Espira Tau skal vi jobbe med språk, realfag og bevegelse, samtidig som vi skal ha fokus på inkluderende barnehagemiljø.

HØST			VINTER				VÅR			SOMMER	
- Tilvenning nye barn og nye avdelinger - Tema: "Du og jeg, kjennskap og vennskap" - Prosjektarbeid - Språkløyper - Forskerfabrikken - Ut på tur			- Tema: "Skrinet med det rare i.." - eventyr og fabulering -forventninger - Prosjektarbeid - Språkløyper - Forskerfabrikken - undring - "hvordan er det mulig..?" - Ut på tur				- Tema: Skaperglede -"tenk, nå er våren her" - Prosjektarbeid - Språkløyper - Forskerfabrikken - Ut på tur			- Tema: Sommeropplevelser - Sommerbarnehage - egen plan som bygger på Rammeplanens syv fagområder	
august	september	oktober	november	desember	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli
17/08 og 18/08 <i>Planleggingsdager</i>	Ca uke 39-40 <i>Oppstartssamtaler</i>	22/10 <i>FN-dagen</i> <i>Høstfest</i> <i>Uke 42</i> <i>Foreldremøte</i>	10/11 <i>Vitenskapsdagen (World Science day)</i> 13/11 <i>Planleggingsdag</i> 17/11 <i>Fotografering</i> <i>Uke 48</i> <i>Juleverksted</i>	01/12 <i>Julegrantenn-ing</i> 11/12 <i>Lucia-feiring</i> 17/12 <i>Nissefest</i>	04/01 <i>Planleggingsdag</i> 14/01 <i>Espira-dagen</i>	06/06 <i>Markerer samenes dag 05/06</i> 15/02 <i>Søknadsfrist for nye barn</i> 19/02 <i>Karneval</i>	<i>Foreldresamtaler gjennomføres før påske</i> 19/03 <i>Internasjonal dag for glede (bevegelsesglede)</i> <i>Uke 13</i> <i>Påskeuke</i>	23/03 <i>Verdens bokdag</i> 12/05 <i>Vi markerer 17.mai</i> 14/05 <i>Planleggingsdag</i> 24/04 <i>Registre-somme-ferie - siste frist</i>	<i>Uke 23</i> <i>Besøksdag nye barn</i> <i>Uke 24</i> <i>Avslutning på avdelingene</i> <i>Sommerfest i regi av FAU</i>	<i>Uke 27-32</i> <i>Sommerbarnehage</i>	